

📖 เกร็ดความรู้ : Trader กับ Sales staff เกี่ยวข้องอย่างไรกับตลาดตราสารหนี้

ในช่วงกลางเดือนมีนาคมมีข่าวเกี่ยวกับมติของคณะกรรมการ ก.ล.ต. ในเรื่องการปรับปรุงเกณฑ์การกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ที่ติดต่อลูกค้าของผู้ค้าตราสารหนี้ วันนี้ผู้เขียนก็เลยจะขอหยิบยกเรื่องนี้มาเล่าให้ผู้อ่านฟังเพื่อจะได้รู้ว่าถ้าเราจะติดต่อซื้อขายตราสารหนี้ เราติดต่อใครได้บ้าง และบุคคลเหล่านี้ต้องผ่านการทดสอบอะไรมาก่อนหรือเปล่าถึงจะมาให้คำแนะนำกับเราได้

ก่อนอื่นเรามาทำความรู้จักกับฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องถ้าเราต้องการซื้อขายตราสารหนี้

1. **บริษัทหลักทรัพย์** คือ บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจค้าตราสารหนี้ ซึ่งในปัจจุบันมีทั้งบริษัทหลักทรัพย์ และธนาคารพาณิชย์
2. **ผู้ค้าตราสารหนี้ (Trader)** คือ เจ้าหน้าที่ ที่ทำหน้าที่ในการซื้อขายตราสารหนี้เพื่อบริษัท ซึ่งเป็นบริษัทหลักทรัพย์/ธนาคารพาณิชย์ที่มีใบอนุญาตประกอบธุรกิจค้าตราสารหนี้ โดยผู้ค้าตราสารหนี้ต้องขึ้นทะเบียนกับศูนย์ซื้อขายตราสารหนี้ไทย
3. **เจ้าหน้าที่การตลาด (Sales Staff)** คือ เจ้าหน้าที่ของบริษัทหลักทรัพย์/ธนาคารพาณิชย์ที่เป็น Dealer ที่ทำหน้าที่ติดต่อชักชวน หรือ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุนแก่ลูกค้า เพื่อให้เกิดการซื้อขายหลักทรัพย์ใดหลักทรัพย์หนึ่ง ซึ่งเจ้าหน้าที่การตลาดแยกตามประเภทหลักทรัพย์ ได้แก่ เจ้าหน้าที่การตลาดประเภทตราสารทุน ประเภทตราสารหนี้ และประเภทตราสารที่มี Leverage แต่ในที่นี้จะขอเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่การตลาดประเภทตราสารหนี้ โดยเจ้าหน้าที่การตลาดต้องขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.

● ความเป็นมาของการทดสอบความรู้ Trader และ Sales Staff

เดิมนั้นไม่ได้มีข้อบังคับให้เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ซื้อขายตราสารหนี้ทั้ง Trader และ Sales Staff ต้องผ่านการทดสอบความรู้ หรือ ขึ้นทะเบียนเหมือนเช่นปัจจุบัน แต่เมื่อตลาดตราสารหนี้เริ่มพัฒนาขึ้น และมีการซื้อขายกว้างขวางขึ้น สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และผู้เกี่ยวข้องในตลาดต่างตระหนักถึงความสำคัญของบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. จึงได้ออกประกาศ ที่เกี่ยวข้องเป็นลำดับ ดังนี้

1. ประกาศ กธ.7/2543 เรื่อง "หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการค้าหลักทรัพย์" ลงวันที่ 31 มกราคม 2543 ซึ่งกำหนดให้ "บริษัทหลักทรัพย์" ต้องแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติการเกี่ยวกับการค้าหลักทรัพย์ (Trader) ต้องเป็นผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนกับศูนย์ซื้อขายตราสารหนี้ไทย
2. ประกาศที่ กธ.43/2543 เรื่อง "หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการค้าหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนี้" ลงวันที่ 26 กันยายน 2543 ซึ่งในประกาศนี้ได้ขยายขอบเขต ให้ครอบคลุมทั้งการขึ้นทะเบียนของ Trader และ Sales Staff โดยผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ Trader ต้องขึ้นทะเบียนกับศูนย์ซื้อขายตราสารหนี้ไทย ส่วนผู้ที่ทำหน้าที่เป็น Sales Staff ซึ่งให้คำแนะนำ และชักชวนให้ลูกค้าซื้อตราสารหนี้ นั้นต้องขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. โดยบังคับเฉพาะกับการซื้อขายหุ้นกู้เอกชนเท่านั้น ไม่รวมถึงตราสารหนี้ภาครัฐ ได้แก่ ตัวเงินคลัง พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย และพันธบัตรที่กระทรวงการคลัง

ค้าประกัน ในปัจจุบันการขึ้นทะเบียนดังกล่าว เจ้าหน้าที่ที่จะต้องผ่านการทดสอบความรู้จากสถาบันพัฒนาบุคลากรธุรกิจหลักทรัพย์ (TSI) นอกจากนี้ยังรวมถึงระบบการควบคุมภายใน ซึ่งบริษัทจะต้องควบคุมไม่ให้บุคลากรที่ตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อบริษัท (Trader) ติดต่อซื้อขาย ชักชวน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุนในหลักทรัพย์แก่ลูกค้า และต้องแบ่งแยกหน่วยงานและบุคลากรที่ทำหน้าที่ Trader และ Sales staff ออกจากกันอย่างชัดเจน

3. ล่าสุดตาม ข่าว ก.ล.ต. ฉบับที่ 9/2545 วันที่ 11 มีนาคม 2545 คณะกรรมการ ก.ล.ต. ได้ปรับปรุงเกณฑ์การกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ติดต่อกู้ค่าของ Dealer โดยให้ Trader ติดต่อกับลูกค้าประเภทสถาบันได้โดยตรง โดยไม่จำเป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่ติดต่อกู้ค่า (Sales staff) ต่างหากเนื่องจากในทางปฏิบัติลูกค้าประเภทสถาบันสามารถคุ้มครองตัวเองได้และต้องการติดต่อกับ Trader โดยตรงเพื่อการต่อรองราคามากกว่าการขอคำแนะนำ และกำหนดให้ ตราสารหนี้ภาครัฐซึ่งเดิม Sales staff ที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำการลงทุนไม่ต้องขึ้นทะเบียน ต้องขึ้นทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. เช่นเดียวกับหุ้นกู้เอกชน ซึ่งมีดังกล่าวยังเป็นร่างประกาศ และถ้ามีประกาศของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ผู้เขียนจะนำมาบอกให้ทราบกันต่อไป

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. อยู่ระหว่างการแก้ไขประกาศ ให้ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ขายหน่วยลงทุน ไม่ว่าจะระดับที่สามารถให้คำแนะนำทั้งเฉพาะเจาะจงและทั่วไป (Investment Planner) หรือ ที่สามารถให้คำแนะนำเฉพาะคำแนะนำทั่วไป (Fundamental Guide) สามารถทำหน้าที่ Sales staff ของตราสารหนี้ที่ไม่ได้ให้คำแนะนำ (Execution only) ได้

- **Trader กับ Sales staff เกี่ยวข้องอย่างไรกับตลาดตราสารหนี้**

จากความเป็นมาที่เราได้ทราบข้างต้นนั้นคงจะทำให้ผู้ที่ต้องการลงทุนในตราสารหนี้สนใจขึ้นมาได้บ้าง ถึงความมีประสิทธิภาพ และคุณภาพที่ดีของบุคลากรที่ทำหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งในส่วนของ Trader นั้นจะทำหน้าที่ในการดูแลและตัดสินใจซื้อขายตราสารหนี้เพื่อบริษัท จะไม่ได้ติดต่อกับลูกค้า ซึ่งในข่าว ก.ล.ต. ที่ออกมาล่าสุดนี้ได้ขยายขอบเขตหน้าที่ให้ Trader สามารถติดต่อกับลูกค้าประเภทสถาบันได้ แต่สำหรับลูกค้ารายย่อยนั้น ต้องการคำแนะนำ และข่าวสารข้อมูลมากกว่าเพื่อการตัดสินใจซื้อขาย ดังนั้น เจ้าหน้าที่ที่จะปฏิบัติหน้าที่ตรงนี้ได้ต้องเป็น Sales staff เท่านั้น